

Krisiaren “doikuntzak”

Udazkenean, erreforma antisozial gehiago

Erretiroari eta osasungintza publikoari, PFEZari nahiz langabezia sariei eragingo dieten erreformen ordua iritsi da. Harri bat gehiago, finantza merkatuek defizit publikoa murrizteko inposatutako lan erreforma, funtzionarioen soldatak jaistea, BEZaren iguera edo pentsioak izoztearen ondoren.

DANIEL UDALAITZ

DUELA hilabete batzuk “finantza merkatuek”, Nazioarteko Diru Funtsak eta Mundu Bankuak, itxuraz defizit publikoa murrizteko, abiatu zituzten krisiaren doikuntzak hasi baino ez dira egin. Lan erreforma, langile publikoen soldaten murrizketa, BEZaren iguera, pentsioak izoztea –datorren urtean hasiko da– eta zenbait inbertsio publikoren etena dagoeneko martxan jarri dituzte. Hala ere, hori guztia ez da nahikoa finantza “otsoentzat” eta doikuntza neurri gehiago eskatzen ari dira zorren ordaina, interes eta guzti, jaso ahal izateko. Horregatik, beti bezala ahulenei eragingo dieten neurri gehiago hartzeko garaia da. Hemendik aurrera eta udazkenean zehar, bete-betean sartuko gara erretiroaren erreforman, eta osasungintza publikoari –koordainketa ezar liteke–, PFEZari eta langabezia sariei eragingo lieketen erreformak ere abia daitezke.

“Doikuntza” eta erreforma horiek salatzen, Euskal Herrian mobilizazioak eta bi greba orokor burutu dira; bata, Frantziako Estatuan, joan den ekainaren 24an Iparaldeko herritarrei eragin ziena, eta bestea, ekainaren 29an, Hego Euskal Herrian, batetik gehiengo sindikal abertzaleak eta, bestetik,

ren auzia. Orain arte, erretiroa hartzeko adina 65 urtekoa izan da ofizialki, nahiz eta Espainiako Estatuko benetako batez bestekoa 62 urtetan dagoen, erretiro aurreratuen prozesu asko izan baitira 52 urtetatik aurrera, bereziki enpresa publikoetan eta bankan. Erretiroa hartu eta gutxienerako pentsioa jaso ahal izateko, gutxienez 15 urtetan kotizatu izana eskatzen zen. Orain, Toledon eztabaidatzen ari diren erreformaren arabera, langileek 67 urte beteta erretiratzea, hau da, beste bi urtetan lanean jarrai dezaten, nahi dute. Halaber, erretiroa hartu eta gutxienerako pentsioa jaso ahal izateko lan egin beharreko urte kopurua 15etik 20ra igo nahi dute.

Langabezia sariak murriztu

ARGIA 2011tik aurrera defizita murrizteko aztertzen ari diren eta irailaren amaieran onartu beharreko aurrekontuetan aintzat har daitezkeen neurrien artean, langabezia sariak beharrezko dago. Espainiako Gobernuak 2010ean 30.612 milioi euro erabili zituen langabezia sariak ordaintzeko, hemendik 2012ra bitartean murriztea lortu behar duen gastuen –50.000 milioi euro– ia bi heren.

Zantzu guztien arabera, sarien zenbatekoa murriztuko dute. Gaur

CCOOk deitua. Datorren irailaren 29an beste greba orokor bat deitu dute CCOO eta UGT sindikatuek Espainiako Estatuan.

Erretiroa 67 urterekin eta kotizazio handiagoa

Onartzeke dagoen erreforma nagusietakoa eta larrienetakoa, dagoeneko Toledoko Ituna delakoan –Gobernuak, alderdi politikoei, patronalari eta sindikatuei osatua– negoziatzen ari direna da: erretiroa-

Mobilizazioak Ipar Euskal Herrian

Frantziako Estatuan krisialdi sozial ekonomiko eta finantzarioa ez da Espainiako Estatuan bezain larria. Dena den, defizit publikoaren murrizketak doikuntzak eragin ditu, Europako gainerako herrialdeetan bezalaxe. Aurten sektoreko lau greba orokor eta mobilizazio asko jasan behar izan baditu ere, Frantziako Gobernuak erretiroa eta pentsioak erreformatzeko asmoarekin aurrera egitea erabaki du. Halaber, beste neurri fiskal batzuk ezartzea aurreikusten du, Frantziako Gobernuaren erreformak Espainiako Gobernuarenak baino apalagoak izan arren. Erretiroei dagokienez, Frantziako Estatuan orain arte erretiroa hartzeko adina 60 urtetan zegoen. Erreformaren bidez, erretiroa hartzea bi urtez luzatu nahi dute, 62 urtera arte. Horrez gain, pentsioa jasotzeko urte gehiago kotizatzea eskatu nahi dute.

Frantziako Gobernuaren erabakiek berehala jaso dute sindikatuen erantzuna: milioika langile eta pentsiodun mobilizatu dituzte. Frantziako Gobernuaren administraziopean dagoen Ipar Euskal Herria ere eraso neoliberalari erantzuten ari da. Azken mobilizazioa ekainaren 24an burutu zen eta 10.000 pertsonako manifestazio arrakastatsua egin zen Baionan. Hil honetan eta hurrengoetan mobilizazio gehiago izango dira Iparraldean ere. Frantziako Estatu osoan greba orokor gehiago deitzea ez dute baztertu eta, orain artekoek bezala, ziur Iparraldean jarraipen handia izango dutela.

egun langabetuek oinarri erregulatzailearen %70 jasotzen zuten prestazioaren lehen 180 egunetan, eta %60 181. egunetik aurrera prestazioaren aldia amaitu arte. Espainiako Gobernuaren asmoa lehen sei hilabeteetan zenbatekoa %70etik %60ra jaiste eta hortik aurrera langabetuak %50 jasotzea da. Sariaren muga maximo eta minimoak berdin geratuko lirarteke: hileko 492 eurotik 1.076,44 eurora, beti ere langabetuak bere ardurapean semealaririk ez badu.

18 hilabeteko ohiko prestazioa amaituta babesik gabe geratzen diren langabetuei ematen zitzairen 430 euroko laguntza ere kentzeko asmoa zegoen. Duela hamabi hilabete ezarri zen laguntza horrek 600 milioi euro inguruko kostua izan du. Hala ere, badirudi neurri horrek zalantzak sortzen dituela Gobernuan. Horregatik, Corbacho lan ministroak, iragan ekainaren 28an, gobernuak "babesik gabeko langabetuei ematen zitzairen 430 euroko laguntzari beste guztien gaintik eusten

ahaleginduko" dela adierazi zuen. Azkenean, espainiar exekutiboak laguntza hori mantentzea erabaki du.

Osasungintza eta PFEZ

Defizit publikoak eta, batez ere, "finantza merkatuen" mehatxuek Gobernuak estutzen dute eta, horregatik, gobernuak gurai-zeak non sartu bilatzen ari da. Hortaz, osasungintza publikoa "doitzeko" aukera aipatzen eta aztertzen hasi da. Dagoeneko mahai gainean jarri dute sendagaiak koordaintzeko aukera, baita zerbitzua ordaintzen hasiteko aukera ere, gutxi izan arren -familiako medikuari egindako bisitako euro bat ordaintzea aipatu izan da-.

Halaber, ziurtzat jotzen da PFEZ ere doitzeko dutela. Zentzu horretan, Ogasuneko Estatu idazkari Carlos Ocañak zera esan zuen pasa den ekainaren 28an: "Espainiako gobernuak PFEZaren doikuntza txiki, apal eta oso mugatua aztertzen ari da" datorren urterako... Beraz, aztertzen ari baldin badira, doikuntza hori ere guzuzatuko da. ■

Gasteizen euskarazko hauek ez galdu:

GAUEKOAK

- **Kontzertua: Harresian zulo**
Irailak 25, 21:30. Artium.
Denboraldiaren hasiera, sarrera dohainik.
- **Gazte Klik: argazki digitalen lehiaketa**
14 urtetik 25 urte bitarteko gazteentzat
Gaia: Mestizajea eta gazteria.
Zure begirada zuri-beltzean/koloreetan
Epea: irailaren 30era arte

ATARIA, SALBURUKO HEZEGUNEEN INTERPRETazio ZENTROA

- **Oreinen orroak Salburuko parkean**
Irailak 24, 20:00-22:00
- **Ezagutu ataria gavez**
Irailak 24, 20:00-24:00
- **Hegaztien Mundu Eguna**
Urriak 3, 10:00-14:00

DANTZA PLAZA

- Irailak 10 eta 17, Espainia plaza, 19:00.

EUSKARA IKASTEKO DIRU-LAGUNTZAK

- **Programa arrunta**
- Herritarrentzat
- **Programa berezia**
- Aisialdiko begiraleentzat
- Eskola kiroleko entrenatzaile edo begiraleentzat
- Aurrekoetarako ikasten ari direnentzat
- Gurasoentzat
- Merkatarientzat (Merkataritza eta Industria Ganberaren bidez)

MINTZALAGUNA

Euskara ikasten ari bazara, aspaldian ikasi bazenuen eta ez duzu norekin hitz egin... Hona hemen aukera ezin hobea: Mintzalaguna. Iaz Gasteizen 300 lagun baino gehiagok parte hartu zuten.

Urritik aurrera, animatuko al zara?

Baldintza bakarra, 6. urratsetik gorako maila izatea. Bestalde, mintzalaguntzaile aritzeko aukera ere baduzu.

Tel. 692 730 444

mintzalaguna@geugasteiz.com

GIZARTE ETXEETAKO EUSKARAZKO JARDUERAK

- Garaiz zabilta zozketarik gabeko jardueretan izena emateko.

MAITE DUZUN HURA, EUSKARAZ!

Ayuntamiento de Vitoria-Gasteiz
Vitoria-Gasteizko Udala